Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Carrer de la Placeta

Alpens

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Nucli urbà. Carrer de la Placeta i plaça Joan Prat i Roca. Alpens

Coordenades:

Latitud: 42.11883
Longitud: 2.10161
UTM Est (X): 425736
UTM Nord (Y): 4663360

Classificació

Número de fitxa 08004 - 32
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVII-XVIII
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Encara que l'estat de conservació de les cases sigui heterogeni, en general estan ben conservades i en la majoria dels casos en els que s'han fet reformes, s'ha intentat mantenir l'estil original.
Protecció Legal
Observacions protecció: Normes subsidiàries de planejament, Alpens 1996
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Propietaris diversos
Fitxes associades:
Nucli urbà d'Alpens
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dj., 06/07/2006 - 02:00

Descripció

El carrer de la Placeta està situat al sector est del nucli urbà, limitant per una cantó amb la Placeta i formant a l'altre extrem la plaça Joan Prat i Roca, antigament anomenada plaça del Pou Comú, a través de la qual s'accedeix a la plaça Major, al carrer de la Vinya i al "carrer de les voltes" que comunica amb l'església parroquial.
Es tracta d'un carrer curt i estret, orientat de sud-est a nord-oest que s'eixampla a l'extrem nord-oest formant una petita plaça dedicada a l'antic ferrer d'Alpens, Joan Prat i Roca. La majoria de les cases, de tipologia urbana, presenten una distribució de planta baixa, primer pis i golfes, tot i que algunes s'han ampliat en alçada. Els murs de càrrega són de maçoneria de pedra, en alguns casos arrebossats, i les teulades són de dobles vessant amb aigües al carrer. Il·luminen el carrer diversos fanals de ferro forjat decorats amb la figura d'un drac, un dels quals amb una decoració especialment abundant.
Iniciant el carrer pel costat nord-est, a tocar de la Placeta, trobem en el número 2, una casa molt reformada que no conserva elements originals.
A la seva esquerra, en el número 4 hi ha la casa on s'ubica la fonda d'Alpens, antic punt de parada de traginers, també força reformada. Es conserven els brancals del que podria haver constituït la porta principal i un carreu treballat integrat al mur amb la inscripció: "José Casals / 1913".
En el número 6 trobem una casa que està sent reformada en el moment de realitzar l'inventari. Conserva diverses obertures originals entre les que hi ha dos balcons emmarcats amb pedra bisellada al segon pis i quatre obertures emmarcades amb pedra motllurada, repartides entre la planta baixa i el primer pis. Destaca el balcó del primer pis, amb una creu a la llinda, i la port principal, amb una inscripció a la llinda de la que només se'n pot llegir: "MARTA, ... ME FECIT".
Passant al cantó sud-oest del carrer hi ha en el número 1 i limitant amb la Placeta, una casa de grans dimensions que podria ser el fruit de la unió de diverses cases. Presenta dotze obertures disposades regularment, onze de les quals emmarcades amb pedra treballada. En destaquen tres finestres emmarcades amb pedra bisellada a les golfes i cinc obertures emmarcades amb pedra motllurada repartides entre la planta baixa i el primer pis. És destacable, també, el portal principal, amb un baix relleu a la llinda amb forma de pell de vaca estirada, en el que hi ha inscrita la data de 1721 junt amb els monogrames IHS i Ave Maria i una creu que sobresurt d'un cor travessat per una fletxa simbolitzant el cor de Maria. Al voltant hi ha la inscripció "EUDALD FORCADA MULO". Un altre element destacable és la finestra que té just a sobre amb el monograma IHS amb una creu a la llinda i unes motllures molt ben treballades i conservades.
A la seva dreta, en el número 3, trobem una casa amb la façana arrebossada de la que únicament destaca la porta principal, emmarcada amb pedra bisellada i la inscripció: "JAUMA + FORCADA / ME FECIT 1768" junt amb el monograma d'Ave Maria a la llinda.
Al seu davant, en el número 8 hi ha la casa on havia viscut l'antic ferrer d'Alpens, amb façana al carrer i a la plaça que porta el nom de l'antic veí. En destaquen diverses obertures emmarcades amb pedra bisellada entre les que hi ha la porta principal d'arc deprimit convex, amb la inscripció "AVE MARIA + SIN PECAT / ES CON 17 27 CEBIDA", junt amb els monogrames IHS i Ave Maria a la llinda. Els elements més interessants de la casa són, però, els diversos elements de ferro forjat que la decoren. Són especialment remarcables el fanal col·locat a la cantonada de les dues façanes, decorat amb tres dracs, i la barana del balcó que es troba sobre la porta principal, amb decoració geomètrica entorn d'una petita figura d'un dimoni.

Observacions:

(Continuació descripció) Ja dins la plaça Joan Prat i Roca trobem, en el número 10 una casa que conserva diverses obertures emmarcades amb pedra treballada, entre les que destaca el balcó del primer pis, emmarcat amb pedra motllurada, i una finestra de la façana que dóna al carreró anomenat la Vinya, també emmarcada amb pedra motllurada i amb un ampit motllurat força desgastat.
A l'altre costat del carreró la Vinya trobem cal Ferreró, descrita en una fitxa individual, i que té un pou

de pedra adossat pel cantó del carreró de la Vinya.
Tancant la plaça pel nord-oest hi ha una casa amb diverses obertures emmarcades amb pedra bisellada, una de les quals amb ampit motllurat i un arc de mig punt adovellat a la planta baixa que forma una volta per sota de la qual passa el carrer anomenat popularment com "carrer de les voltes".
Tancant la plaça pel sud-oest trobem una casa de grans dimensions que presenta diverses obertures emmarcades amb pedra bisellada i diverses llindes amb inscripcions. La primer llinda es troba a l'extrem esquerra de la planta baixa, està incompleta i només se'n conserva la inscripció "IHS 42 MARIA". A la part central del primer pis hi ha una finestra amb llinda datada el 1698 i un balcó amb la inscripció "17 IHS 10" just al costat. A nivell de golfes s'hi troba l'última llinda datada, probablement repicada de nou, amb la data de 1786.
A la seva esquerra, trobem en el número 5 una casa amb façana tant a la plaça com al carrer. En destaca una finestra emmarcada amb pedra bisellada, la data de 1831 gravada en una llinda, i un peculiar remarcament dels carreus que envolten les obertures i delimiten les cantonades.
Al bell mig de la plaça Joan Prat i Roca s'hi ubica el pou comú, protegit juntament amb el pou del camí de la Vinya per les Normes Subsidiàries de Planejament, i format per una estructura de maçoneria de pedra sobre la que reposa l'escultura de ferro forjat del Manelic, descrit en una fitxa individual.
Al llarg del carrer i la plaça es troben diversos elements de ferro forjat amb interès artístic entre els que destaquen els elements de la casa on vivia l'antic ferrer d'Alpens, en el número 8, i el picaporta de la casa del número 3.
La fotografia 2 ha estat extreta de la pàgina electrònica de l'Ajuntament d'Alpens: www.alpens.org

Història

Tenint en compte les llindes que decoren algunes de les obertures de les cases del carrer, es podria datar l'origen del carrer entre el segles XVII i XVIII, època de gran creixement del nucli urbà, amb ampliacions i reformes posteriors.

ÀLPENS - 18
Pozo común
(Ed. J. Serra)

EVDALD? FOR CADA MVO.
J R
A P